

A

B

C

D

E

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Individ och familjeomsorg Vuxen
Siw Lideståhl
tfn 508 04 215

Tjänsteutlåtande
3 mars 2005

1 (6)

Dnr - - 2005

Sammanträde 22 mars 2005

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Ansökan till Länsstyrelsen

Utvecklingsmedel till projektet:
*"Kvalitetsregister för lokal kommunal och landstingssamverkan inom
beroendevården för vuxna missbrukare"*

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden ansöker om utvecklingsbidrag med 480 000 kr från länsstyrelsen till projektet "Kvalitetsregister för lokal kommunal och landstingssamverkan inom beroendevården för vuxna missbrukare"

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Siw Lideståhl
avdelningschef

Sammanfattning

Detta är en ansökan om projektmedel till upprättandet av ett kvalitetsregister, byggt på samverkan mellan stadsdelens missbruksvård och landstingets beroendemottagning, dvs. Hässelbymottagningen. Registret tar tillvara erfarenheterna från ASI-MAPS-projektet och liknande studier. Upprättandet av ett lokalt kvalitetsregister kommer att innebära att kvalitetssäkrade behandlingsprogram för vuxna missbrukare skapas.

Ansökan är insänd till Länsstyrelsen inför sista ansökningsdag den 1 mars 2005, men gäller enbart under förutsättning att nämnden godkänner den.

Bilagor: 1. Ansökan

Ärendets beredning

Ärendet utarbetat av Hässelbymottagningen inom Individ- och familjeomsorgen Vuxen tillsammans med Beroendecentrum Stockholm.

Ärendet

Hässelbymottagningen, som består av stadsdelens missbruksvård och landstingets beroendemottagning startade ett samarbetsprojekt 1 oktober 2003. Detta projekt (ASI-MAPS) syftar till att hitta en modell för stadsdelens socialsekreterare tillsammans med landstingets läkare, sjuksköterskor, psykolog och mentalskötare att mer effektivt utreda klienternas behov och motivation till förändring. Detta skall i sin tur leda till en kraftigt förbättrad individuell vårdplan för den enskilda klienten som utvärderas utifrån klientens egna erfarenheter. Projektet är ett s.k. pilotprojekt där modellen testas på 50 klienter under en tvåårs- period och kommer alltså att avslutas hösten 2005.

Projektet har hösten 2004 presenterats för delar av stadsdelsnämnden, sjukvårdslandstingsråd och företrädare för landstinget. Projektet har medverkat i mäsas över missbruksprojekt i Stockholm under 2004 och kommer att medverka vid den årliga konferensen Sverige Mot Narkotika den 10-11 mars i Västerås.

ASI-MAPS-projektet har lett till att nya arbetssätt och samarbetsformer vuxit fram inom Hässelbymottagningen och permanentats genom gemensam utbildning och handledning. Gemensamma behandlingsstrategier har blivit en del av det nya systemtänkandet. Den slutliga rapporten kommer att redovisas nämnden efter projekttidens slut.

Ett behov finns nu att som ett nästa led i utvecklingsarbetet upprätta ett kvalitetsregister som tar tillvara erfarenheterna från ASI-MAPS-projektet och liknande studier.

Det kvalitetsregister som avses är en databas för Hässelbymottagningen med aidentifierade personuppgifter där man lägger in allt material som kommit fram under utredning och även vilka insatser som getts. Materialet testas och analyseras för att se vad som fungerade i behandlingen (kvalitetstestning). I första ledet är det resultaten från ASI-MAPS-projektet som kommer att testas. Resultatet blir sedan kvalitetssäkrade behandlingsprogram. Parallellt med detta projekt, som är ett samarbete mellan kommun- och landstingsdelen inom mottagningen, söker Beroendecentrum Stockholm bidrag till att starta upp ett nationellt register.

ASI (Addiction Severity Index) är en strukturerad intervjumetod, som också används för att utvärdera förändring.

MAPS (Monitoring Area and Phase System) mäter graden av förändring av beteende och livskvalitet hos den behandlade klienten.

Klienten är själv delaktig i båda verktygen genom egen skattning och självutvärdering

BILAGA

Ansökan om utvecklingsbidrag till projektet

”Kvalitetsregister för lokal kommunal och landstingsamverkan inom beroendevården för vuxna missbrukare”

Sökande: **Eric Hellstrand**, Med dr, leg läk, överläkare vid Beroendecentrum Stockholm, Hässelbymottagningen; **Siw Lideståhl**, avdelningschef, IoF Vuxen, Hässelby-Vällingby SDF; **Ingrid Alegren**, enhetschef Hässelbymottagningen, **Anitta Litvinov**, socialsekreterare, Hässelbymottagningen; **Anna Mählstedt**, doktorand, vårdutvecklare, Beroendecentrum Stockholm; **Stefan Borg**, docent, verksamhetschef, Beroendecentrum Stockholm

Projektledning: Eric Hellstrand; Siw Lideståhl;

e-mailadresser: erik.hellstrand@sll.se
siw.lidestahl@hasselby.stockholm.se

postadresser: Hässelby torg 20-22
 165 55 Hässelby

Bakgrund

Den evidensbaserade kunskapen om behandling av alkohol- och narkotikaberoendet har ökad under senare år. Dock är de valida system, som skall garantera att endast kvalitetssäkrade processer används inom denna vård ännu inte framtagna. De i systemen ingående elementen för handläggning omfattar faktainsamling, diagnos, behandling och uppföljning. Dessa element behöver nu systematiskt analyseras och bestämmas till sitt innehåll. För detta krävs skapandet av ett kvalitetsregister för den kliniska verksamheten.

Grunden för den kliniska handläggningen av missbrukarnas problem utgörs av klient/patientobservationerna. Idag finns det tillgång till ett evidensbaserat system för detta: ASI (Addiction Severity Index), med dess komplement MAPS (Monitoring Area & Phase System). Detta system definierar en individs olika problemområden och validerar deras inflytande på det aktuella missbruksbeteendet som skall förändras.

Förändringsarbetet kräver samverkan mellan olika kompetensområden, där främst kommun och landsting står som huvudmän för de insatser som krävs. Uppbyggandet och utnyttjandet av sådana system, som garanterar intim samverkan mellan socialtjänst och beroendesjukvård utgör sålunda förutsättningarna för framgång inom detta problemområde.

Inom ramen för det pågående förändringsarbetet inom missbruksvården hos landsting och kommun pågår ett tvåårigt (år 2003-2005) av Länsstyrelsen i Stockholms län understött samarbetsprojekt vid Hässelbymottagningen i västra Stockholm, där MAPS introduceras och MAPS-ASI data från vuxna missbrukare integreras med data från psykiatrisk, psykologisk och somatisk faktainsamling. Detta arbete avslutas sålunda detta år och har lett till att nya arbetssätt prövats och utvärderats. Nya samarbetsformer har vuxit fram och blivit permanenta, gemensam utbildning, handledning och gemensamma behandlingsstrategier har blivit en del av det nya systemtänkandet. Upprättande av ett kvalitetsregister, byggt på samverkan mellan kommun och landsting, som tar tillvara erfarenheterna från denna och liknande studier ges nu högsta prioritet i det kommande utvecklingsarbetet.

Parallellt med ASI-MAPS utvecklingsarbetet har inom Beroendecentrum Stockholm utförts

ett omvårdnadsprojekt, där processhandläggningen av patient/klient med substansmissbruk kartlagts och analyserats. Studiet omfattar såväl beskrivning av vårdkedjealternativen som analys av handläggandets beslutsprocesser. Även här blir en uppföljning via ett kvalitetsregister en nödvändighet för att möjliggöra fortsatt kontinuerlig förnyelse i det kliniska arbetet.

Som ett första steg i skapandet av kvalitetsregistret bör de värdeskapande elementen i vården analyseras som del av samarbetet mellan landsting och kommun. ASI-MAPS fakta inom missbruk skall ingå i basen för denna dokumentation och dess integrering med kriminalvårdsplanering och speciella vårdinsatser inom samarbetsprojekt mellan olika myndigheter som vid SMADIT-projektet i Stockholms län skall ges prioritet.

Sålunda planeras utbildning av ett antal representativa samarbetsenheter för socialtjänst och beroendevård inom Stockholmsområdet. Utveckling och tillämpning av lokala kvalitetssystem baseras på det redan pågående regionala programarbetet, så att

normuppfyllande enheter erhålls. Arbetet avses att omfatta modellutveckling och byggs upp kring kliniska fallstudier med analys av ingående element som ASI-MAPS-utfallet, infrastrukturer, omvårdnadsstrategier och behandlingsstrategier. Studien avser att vara tvåårig med möjlig förlängning och Hässelbymottagningen är den första enheten som utvalts.

Målgrupp

Samtliga vuxna missbrukare, aktuella vid Hässelbymottagningen under åren 2005-2007. Ingen i förhand beslutad könskvotering, men gendaspekter kommer att studeras separat.

Metod och genomförande

Initialt sker en utbildning av personal inom de utvalda lokala behandlingsenheterna i system-och processförändringstänkande, enligt D. Berwick, Boston Institute för Healthcare Improvement. Data hämtas från klient/patientintervjuerna enligt ASI-MAPS dokumenten och personlighetsanalyserna enligt ASQ, analyser görs av vårdkedjekomponenter med klientflöde, beslutsprocesser och behandlingsresultat som huvudgrupper. Sammanställning görs av de aktuella processdelarna och kvalitetstestas. Resultaten redovisas som lokala kvalitetssäkrade behandlingsprogram och ett kvalitetsregister upprättas.

Förväntat resultat och implementering i ordinarie verksamhet

Upprättandet av lokalt kvalitetsregister kommer att innebära att kvalitetssäkrade behandlingsprogram för vuxna missbrukare skapas. Dessa skall sedan användas i den dagliga handläggningen av vuxna missbrukare och utgöra samarbetsrutiner för kommun och landsting i missbruksvården.

Total projekttid

Två år med början från tilldelade medels utbetalande. Kontrollstation efter ett år, där preliminära resultat redovisas.

Utvärdering – metoder och genomförande

I samarbete med Centrum för Socialvetenskaplig alkohol-och drogforskning (SoRAD: ref. Professor Anders Romelsjö) och FoU-sektionen vid Beroendecentrum Stockholm (ref.: Professor Hans Bergman) kommer en utvärdering och statistisk bearbetning av de inkomna data att ske fortlöpande under projektets gång. Publikationer planeras.

Finansiering

Från Socialtjänsten kommer 50 % av kostnaderna att bestridas. Resterande medel förutsätts inhämtas via utvecklingsbidraget.

Referenser:

D.M Berwick. A primer on leading the improvement of systems. BMJ, **312**, 619-22. 1996.
L.B. Russel *et al.* The Role of Cost-effectiveness Analysis in Health and Medicine. JAMA, vol 276, No 14. 1996.

Anmärkning

Inhämtande av godkännandet av Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd görs vid dess kommande sammanträde den 22 mars 2005. Protokoll kommer därefter omgående att insändas tillsammans med ev. kompletterande handlingar.

Bifogas: projektbudget

Projektbudget

Huvudman:	Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
Projekt:	Kvalitetsregister för lokal samverkan kommun-landsting
Budgeten avser tiden	2005-10-01 – 2007-09-30
Projekttid:	inleds 2005-10-01; avslutas 2007-09-30

Årskostnad

Personalkostnader

projektledare	460.000
projektmedarbetare	220.000
Administration	16.000
Utbildningar 3x8 timmar à 5000:-	120.000
Resor-presentationer	20.000

Statistisk bearbetning	130.000
Totalt	960.000 kr

Finansiering

Egen insats	480.000
Annan finansiering	-
Sökt projektbidrag	480.000 kr

Underskrift:
e-post namnförtydligande telefon